

[O. Mathiasen.]

familie i vidt omfang levede og åndede i den radikalisme, som fra 1905 gik som en opløttende og livsbekræftende stormvind over Danmark under Hørups motto: hvad skal det nytte? Det var dengang, der var idé og storsyn i radikalismen i Danmark.

Men der er sket et par ting siden dengang, og en af de ting, som ledende radikale stærkt fremhæver i dag, er dette, at det radikale venstre er gået ind i det snævre samarbejde med socialdemokratiet ikke mindst for at bremse dette parti i dets nymilitarisme. Jeg spørger mig selv: hvordan har denne radikale bremse virket? Hvilke resultater har den radikale indflydelse ført til? Jeg spørger den højtærede landbrugsminister som partiets leder i dag: på hvilke konkrete punkter er det lykkedes det radikale venstre at lede det store socialdemokrati blot et hanefjed bort fra oprustningspolitikken? Jeg ved vel, at partiet stemte imod den rigsdagsbeslutning i 1951, som jeg omtalte før. Jeg ved, at partiet i sin tid talte stærkt imod og stemte imod Danmarks tilslutning til Atlantpagten. Jeg ved imidlertid også, at partiet siden da har taget vort medlemskab af NATO til efterretning og mig bekendt ikke har udfoldet nogen som helst bestræbelse for at søge os udfriet af medlemskabet og samarbejdet i NATO.

Og hvilke bremseresultater har partiet opnået ved at gå ind for forsvarsforliget af 1960? Så vidt jeg har set og hørt, opnåede partiet især to ting, for det første at den militære tjenestetid skulle nedsættes fra 16 til 12 måneder, og for det andet at regeringen har afgivet løfte om, at Danmark ikke bliver atombevæbnet. Se, hvad det første angår, er der i hvert fald foreløbig nu, to år efter forliget, ikke kommet resultater, tværtimod kan jeg måske sige, eftersom det radikale venstre endda synes at ville gå ind for en udvidelse af den tvungne værnepligt, nemlig til det halvmilitære civilforsvar, som vi behandlede forleden dag. Og hvad atombevæbningen angår, så så jeg nok, at den højtærede landbrugsminister efter det bevægede partimøde på Nyborg Strand forleden i dagbladet Information har givet udtryk for sin store glæde over, at en af de ting, der har været afgørende for partiets tilslut-

ning til fælleskommandoen, er, at regeringens erklæring om, at dansk militær ikke skal atombevæbnes, stadig står ved magt og ikke kan ændres med radikal tilslutning.

Det forekommer mig virkelig at være et magert resultat, der er opnået. Forholdet er jo det, at kravet fra Vesttyskland om atombevæbning bliver stærkere fra dag til dag, og lykkes det ikke Vesttyskland direkte at få sit ønske opfyldt, er der i hvert fald store muligheder for, at det kan ske ad bagdøren, gennem fælleskommandoen, og gennem NATO, som vort land nu på liv og død er forbundet med.

For mig at se har det radikale venstre, jeg kan godt sige næsten slavisk støttet socialdemokratiet i alle faser af den oprustningspolitik, som partiet har ført siden 1945. Jeg gad vidst, hvordan de ærede radikale medlemmer i dette høje ting synes om den karakter, som det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft gav partiet her — det var næsten ug+ — for den stilling, som partiet nu indtager til forsvarsspørgsmålet, om man synes godt om den omfavnelser fra det konservative partis ærede ordfører i det høje ting; jeg har det indtryk, at det ærede medlem hr. Helge Larsen ikke var særlig glad for den udvikling, der er sket, og jeg kan i hvert fald sige med sikkerhed — det har vi fået beviser for — at radikale vælgere ude i landet i meget høj grad betakker sig for det makkerskab, som man nu også har med de konservative og deres militærpolitik.

Jeg beklager, at jeg skal sige det, jeg her siger om det radikale venstre. Jeg kan føje til, at jeg tror, at det radikale venstre vil, jeg vil ikke sige gå sin egen død i møde, det er så stærkt sagt, men jeg er aldeles overbevist om, at hvis man fortsætter efterkrigstidens oprustnings-, fælleskommando- og NATO-politik, vil man ikke alene bidrage til at skade partiet, men også bidrage til at bringe vort land — det er det væsentligste og det vigtigste — og vort folk ud i en militær heksedans, som efter min bedømmelse kan få de alvorligste følger for befolkningen.

Jeg har endnu en bemærkning til slut. Da vi her i tinget den 23. i forrige måned havde lovforslaget om civilforsvaret til første behandling, sagde den højtærede indenrigsminister et par venlige ord til